

Zaaknummer 2015-W1582

2 februari 2016

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [naam],
hierna te noemen: klagster,
juridisch adviseur: mevrouw mr. S.S. van Gijn,

tegen:

wijlen [naam],
geboren op [datum] en overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
ten tijde hier van belang priester in het Aartsbisdom Utrecht.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 22 juni 2015.

Op 18 augustus 2015 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van [, Hoofd Bureau Officialaat Aartsbisdom Utrecht.

Op 30 september 2015 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klagster is, gelet op haar fysieke gezondheid, niet verschenen. Zij werd vertegenwoordigd door mevrouw mr. S.S. van Gijn.

Namens het Aartsbisdom Utrecht is verschenen [Hoofd Bureau Officialaat].

2. De klacht

- 2.1. Aangeklaagde was kapelaan in de parochie waar de familie van klagster naar de kerk ging. Hij was ook een huisvriend van de familie en werd door de kinderen heeroom genoemd.
In de jaren 1943-1944 bleef aangeklaagde 's avonds vaak eten bij de familie van klagster. Dit gebeurde ongeveer 1 à 2 keer per week/maand. Zeer wisselend. Voordat aangeklaagde naar de pastorie terug ging, mocht hij altijd de kinderen boven, als zij in bed lagen, een kruisje geven. Klagster werd dan betast aan haar geslachtsdelen en zij moest zijn penis stevig vast houden. Dit gebeurde altijd na het eten. Circa 1 à 2 keer per week/maand gedurende twee jaar.

- 2.2. Het misbruik speelt nog steeds bij klaagster op de achtergrond. De beschadiging blijft. Klaagster heeft moeite met relaties in intimiteit.
- 2.3. Klaagster wil het misbruik afsluiten en excuses.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord meer geven.

[Hoofd Bureau Officialaat] Aartsbisdom Utrecht, heeft de volgende schriftelijke reactie gegeven op de klacht:

Gelet op het feit dat de door klaagster omschreven gebeurtenissen zich in de periode 1943-1944 afspeelden – nu 71 jaar geleden – is het niet eenvoudig hieromtrent nadere informatie te vergaren.

Er zijn geen archiefstukken bekend waarin het functioneren of gedrag van aangeklaagde in deze periode beschreven wordt.

In het persoonsdossier van aangeklaagde wordt vermeld dat hij tijdens zijn benoeming in Haaksbergen door zijn omgangswijze met ‘jonge dames’ nogal wat ergernis opwekte, maar dat er niets bijzonders gebeurd is.

Kortom, de klacht van klaagster wordt door de ingewonnen informatie niet ondersteund en evenmin door aanvullend steunbewijs.

De door klaagster beschreven gebeurtenissen hebben een diepe impact op haar leven gehad. Mensen kunnen hun leven lang lijden onder seksueel misbruik, als zij niet ‘geheeld’ worden. Maar om zover te kunnen komen lijken de schuldertekening door de dader en het vragen om vergeving aan het slachtoffer bijna absolute voorwaarden te zijn. Het zal klaagster duidelijk zijn dat – nu aangeklaagde op [datum] overleden is – deze weg van schuldertekening en vragen om vergeving niet meer begaanbaar is.

De Rooms-Katholiek Kerk heeft grote bekommernis met ieder slachtoffer van seksueel misbruik door ambtsdragers van de Kerk. Iedere vorm van seksueel misbruik is uitermate verwerpelijk en mag zeker niet voorkomen in de Kerk, die een voorbeeldfunctie heeft. In zijn homilie tijdens de Eucharistieviering bij gelegenheid van de afsluiting van het Jaar van de Priester op 11 juni 2010 verklaarde – thans emeritus – paus Benedictus XVI: “We smeken nadrukkelijk om vergiffenis van God en de slachtoffers, met de belofte al het mogelijke te doen om ervoor te zorgen dat een dergelijk misbruik nooit meer zal plaatsvinden.”

4. De beoordeling

- 4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

- 4.2. Niet ter discussie staat dat de door klaagster gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.
- 4.3. De Klachtencommissie dient vervolgens te beoordelen of zij tot een gegrondverklaring kan komen. Bij de beoordeling van een klacht is voor de Klachtencommissie uitgangspunt dat de klacht van klaagster wordt gesteund door ander bewijs op grond waarvan het aannemelijk wordt dat de aangeklaagde zich schuldig heeft gemaakt aan seksueel misbruik.

De Klachtencommissie heeft kennisgenomen van de verklaring van mevrouw [naam], partner van klaagster, van 23 september 2015. Deze verklaring is naar het oordeel van de Klachtencommissie onvoldoende om aannemelijk te achten dat klaagster seksueel is misbruikt door aangeklaagde.

De Klachtencommissie is dan ook van oordeel dat de klacht van klaagster niet gegrond kan worden verklaard; waarmee overigens bepaald niet gezegd wil zijn dat de door klaagster gestelde handelingen niet waar gebeurd zijn.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Aartsbisschop van Utrecht de klacht niet gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 2 februari 2016 door mevrouw mr. C.C. de Rijke-Maas, voorzitter, mevrouw drs. Th.M. Bronzwaer en mr. F.J.M. Walstock, leden, bijgestaan door M.H.J. Materman, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klaagster en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klaagster verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klaagster schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.